RANDIMAN
DENETİM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
İncirli Caddesi Yeşilada Sok.Erman Apt. B. Blok No. 2/7 Bakırköy / İSTANBUL Tel. (0-212) 570 76 45 Pbx Fax : (0-212) 570 76 47

SİRKÜLER

SAYI : 2023 / 49 İstanbul,29.12.2023

KONU: Bazı Vergi Kanunlarında Önemli Değişiklikler İçeren 7491 Sayılı Kanun Yayımlandı.

7491 Sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 28.12.2023 tarih ve 32413 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Söz konusu Kanunun vergisel düzenlemelerine ilişkin açıklamalar aşağıdadır.

Vergi Usul Kanunu'nda Yapılan Düzenlemeler :

1.Vergi Usul Kanununa eklenen "**Katılma payı"** başlıklı Mükerrer 413 üncü maddeyle, Gelir İdaresi Başkanlığı sistemlerinde yer alan ve kanun kapsamında üçüncü kişilerle paylaşılabilecek bilgilerin genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ve tüzel kişilerle paylaşılması karşılığında sorgu veya dönen kayıtlar karşılığında katılma payı alınacaktır.

Sorgu veya dönen kayıt başına 25 kuruştan az olmamak üzere alınabilecek katılma payının tutarı, sorgulanan veya dönen verinin sayısı, boyutu ve kapsamı, verinin sorgulama dışında toplu olarak paylaşılması durumunda paylaşılan verinin sayısı, boyutu, kapsamı ve mükellef sayısı ayrı ayrı veya birlikte dikkate alınarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenebilecektir.

(Yürürlük tarihi: 01.01.2024)

2. 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz mükelleflerce münhasıran imalat sanayiinde veya 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu, 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun ve 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun kapsamında faaliyette bulunan mükelleflerce münhasıran Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde kullanılmak üzere, 31.12.2023 takvim yılı sonuna kadar iktisap edilen yeni makina ve teçhizat ile aynı tarihe kadar yatırım teşvik belgesi kapsamında iktisap edilen yeni makina ve teçhizat için uygulanacak amortisman oran ve süreleri, Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan edilen faydalı ömür sürelerinin yarısı dikkate alınmak suretiyle hesaplanabilmektedir.

Değişiklik Kanunu ile bu uygulamanın süresi **31.12.2028** tarihine kadar uzatılmıştır.

(**Yürürlük tarihi:** 28.12.2023)

Katma Değer Vergisi Kanunu'nda Yapılan Düzenlemeler :

1. Değişiklik Kanunu ile yapılan düzenleme ile KDV bakımından vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar tarafından **sorumlu sıfatıyla 2. No.lu KDV Beyannamesi ile beyan edilerek ödenen KDV indirim konusu** yapılabilecektir.

(**Yürürlük tarihi:** 01.01.2024)

2. Değişiklik Kanunu ile yapılan düzenleme ile **vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanların** katma değer vergisi beyannamelerini verecekleri tarih öne çekilerek **vergilendirme dönemini takip eden ayın 21 inci günü** olarak belirlenmiştir.

Ayrıca **vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanların** beyan ettikleri katma değer vergisi tutarlarını ödeme tarihi öne çekilerek **vergilendirme dönemini takip eden ayın 23 üncü** günü olarak belirlenmektedir.

(**Yürürlük tarihi:** 01.01.2024)

3. Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanuna göre yap-işlet-devret modeli çerçevesinde gerçekleştirilecek projeler ile 3359 sayılı Kanununun ek 7 nci maddesine göre Yüksek Planlama Kurulu tarafından kiralama karşılığı yaptırılmasına karar verilen sağlık tesislerine ilişkin projeler ve 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 23 üncü maddesine göre Milli Eğitim Bakanlığı tarafından kiralama karşılığı yaptırılmasına karar verilen eğitim öğretim tesislerine ilişkin projelerden 31.12.2023 tarihine kadar ihale veya görevlendirme ilam yayımlanacak olanların; ihale edilmesi ile görevlendirilen veya projeyi üstlenenlere yatırım döneminde proje kapsamında yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları KDV den istisna edilmiştir. Değişiklik Kanunu ile, istisnanın uygulama süresi **31.12.2028** tarihine kadar uzatılmaktadır.

Aynı şekilde Ulaştırma ve Alt Yapı Harcamalarına yönelik KDV istisnasının süresi ile Taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumuna devir ve teslimi ile bu taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından devir ve tesliminde uygulanan KDV istisnasının süresi **31.12.2028** 'e kadar uzatılmıştır.

Kurumlar Vergisi Kanunu'nda Yapılan Düzenlemeler :

1. Kurumlar vergisinden istisna edilen kurum kazançları, Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinde hüküm altına alınmış olup bu istisnalardan bir tanesini de yurt dışı iştirak kazançları istisnasıdır. İstisnanın uygulanabilmesi için kurumların, KVK 'nun 5/1-b bendinde yer alan şartları topluca sağlamaları gerekmekte olup istisna yurt dışı iştirak kazancının %100 üne uygulanmaktadır.

Değişiklik Kanunu ile KVK'nun 5/1-b bendine yeni bir hüküm eklenerek; kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan anonim ve limited şirket niteliğindeki yabancı kurumlara iştirak eden kurumlara, yurt dışı iştirakin ödenmiş sermayesinin **en az % 50'sine** sahip olunması ve **kazancın elde edildiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer** edilmiş olması şartıyla, Kurumlar Vergisi Kanununun **5/1-b maddesinde belirtilen diğer şartlar aranmaksızın iştirak kazancı istisnasının %50** oranında uygulanması düzenlenmiştir.

(Yürürlük tarihi: 01.01.2023 tarihinden itibaren elde edilen gelirler ve kazançlara uygulanmak üzere 28.12.2023 tarihinde yürürlüğe girmiştir.)

2. Kurumlar Vergisi Kanununa göre Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilerle, iş yeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunanlara Türkiye'de verilen ve münhasıran yurt dışında yararlanılan mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, tıbbi raporlama, muhasebe kaydı tutma, çağrı merkezi, ürün testi, sertifikasyon, veri saklama, veri işleme, veri analizi ve ilgili bakanlıkların görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca belirlenen mesleki eğitim hizmeti alanlarında faaliyette bulunan hizmet işletmeleriyle ilgili bakanlığın izni ve denetimine tabi olarak eğitim ve sağlık alanında faaliyet gösteren ve Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilere hizmet veren işletmelerin münhasıran bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazancın **%50'sinin** belli koşullar altında beyan edilen kurum kazancından indirilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Değişiklik Kanunu ile bu hizmetlerden elde edilen kazançlara indirim uygulanabilmesi **için kazancın tamamının,** elde edildiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar **Türkiye'ye transfer edilmesi şartı getirilmiş ve indirim oranı %80'e çıkartılmıştır.**

(Yürürlük tarihi: 01.01.2023 tarihinden itibaren elde edilen gelirler ve kazançlara uygulanmak üzere 28.12.2023 tarihinde yürürlüğe girmiştir.)

3. Bilindiği üzere ihracat yapan kurumların münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranı 5 puan indirimli, sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden kurumların münhasıran üretim faaliyetinden elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranı ise 1 puan indirimli uygulanmaktadır.

Hali hazırda aracılı ihracat sözleşmesine dayanarak imalatçı kurumların dış ticaret sermaye şirketleri veya sektörel dış ticaret şirketleri üzerinden gerçekleştirdikleri satışlar ihracat kabul edilmemekte ve kurumlar vergisi indirim oranı 1 puan indirimli uygulanmaktadır.

Değişiklik Kanunu ile aracılı ihracat sözleşmesine dayanarak **imalatçı veya tedarikçi kurumların dış ticaret sermaye şirketleri veya sektörel dış ticaret şirketleri üzerinden gerçekleştirdikleri ihracat faaliyetlerine ilişkin elde ettikleri kazançlar için de 5 puanlık indirimden faydalanmaları sağlanmıştır.**

(Yürürlük tarihi: 01.01.2023 tarihinden itibaren elde edilen gelirler ve kazançlara uygulanmak üzere 28.12.2023 tarihinde.)

4. Kur korumalı mevduat ve katılım hesaplarına uygulanan kurumlar vergisi istisnasının süresi 31.12.2023 tarihinde dolmaktadır.

Değişiklik Kanunu ile kur korumalı mevduat ve katılım hesaplarına uygulanan kurumlar vergisi istisnasının süresi 30.06.2024 tarihine kadar uzatılmıştır.

(**Yürürlük tarihi:** 28.12.2023)

Gelir Vergisi Kanunu'nda Yapılan Düzenlemeler :

1. Gerçek kişilerce, kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan anonim ve limited şirket niteliğindeki kuramların ödenmiş sermayesinin **en az %50'sine** sahip olunması ve elde edilen **kar payının elde edildiği takvim yılına ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye getirilmesi şartıyla,** elde edilen kar paylarının **%50 si** gelir vergisinden istisna edilmiştir.

(Yürürlük tarihi: 01.01.2023 tarihinden itibaren elde edilen gelirler ve kazançlara uygulanmak üzere 28.12.2023 tarihinde**)**

2. Kanun ile ticari Kazanç kapsamında gelir elde eden tüm mükellefler (Kurumlar Dahil); ihracat, yurt dışında inşaat, onarma, montaj ve taşımacılık işleri ile ilgili olarak yapmış oldukları ve belgesini temin edemedikleri giderlerine karşılık olmak üzere, anılan faaliyetlerden sağlanan hasılatın binde beşini aşmamak şartıyla hesaplanan bu giderlerini ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapabilmektedir. Bu uygulama götürü gider olarak adlandırılmaktadır.

Değişiklik Kanunu ile götürü gider uygulaması yürürlükten kaldırılmıştır.

(Yürürlük tarihi: 01.01.2024 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere 28.12.2023 tarihinde)

3. Gelir Vergisi mükellefleri tarafından; Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilerle, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunanlara Türkiye'de verilen ve münhasıran yurt dışında yararlanılan mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, tıbbi raporlama, muhasebe kaydı tutma, çağrı merkezi, ürün testi, sertifikasyon, veri saklama, veri işleme, veri analizi ve ilgili bakanlıkların görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca belirlenen mesleki eğitim alanlarında faaliyette bulunan hizmet işletmeleri ile ilgili bakanlığın izni ve denetimine tabi olarak eğitim ve sağlık alanında faaliyet gösteren ve Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilere hizmet veren işletmelerin münhasıran bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazancın %50'si gelir vergisi matrahının tespitinde, gelir vergisi beyannamesinde bildirilecek gelirlerden indirilebilmektedir.

Kanun ile yapılan düzenleme ile söz konusu faaliyetlerden elde edilen kazançlara indirim uygulanabilmesi için, **kazancın tamamının elde edildiği hesap dönemine ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmesi şartı getirilmiş ve indirim oranı %80'e çıkartılmıştır.**

(Yürürlük tarihi: 01.01.2023 tarihinden itibaren elde edilen gelirler ve kazançlara uygulanmak üzere 28.12.2023 tarihinde**)**

4. Hali hazırda 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında düzenlenen ürün senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlar, 31.12.2023 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır.

Değişiklik Kanunu ile bu istisnanın süresi **31.12.2028** tarihine kadar uzatılmıştır.

(**Yürürlük tarihi:** 28.12.2023)

Gider Vergileri Kanunu'nda Yapılan Düzenlemeler :

1. Konut edinimlerine ilişkin krediler ile bu kredilere ilişkin yapılan sigortalar dolayısıyla lehe alınan paraların BSMV'den istisna edilmesine ilişkin sınırlama yapılmıştır. 7491 sayılı Kanun'da yer alan hüküm ile kredinin kullanıldığı tarih itibariyle üzerine kayıtlı konuta sahip olanların doğrudan veya kooperatifler aracılığıyla kullandıkları konut kredileri dolayısıyla lehe alınan paralar BSMV istisnası dışına çıkarılmıştır. Ayrıca söz konusu kredi işlemlerine ilişkin yapılan sigortalar dolayısıyla lehe alınan paralar da istisna kapsamı dışına çıkartılmıştır.

(Yürürlük tarihi: 28.12.2023)

Damga Vergisi Kanunu'nda Yapılan Düzenlemeler :

1. Değişiklik Kanunu ile Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kurum ve kuruluşlara şikayet veya Kamu İhale Kurumuna itirazen şikayet ya da yargı kararı üzerine ihalenin iptal edilmesi halinde, iptal edilen ihaleye ilişkin olarak ihale makamı ile düzenlenen sözleşmenin de hükmünden yararlanılmayan kısmının Damga Vergisinin iadesine imkan sağlanmıştır.

Böylece, **ihalenin iptali olmaksızın sadece ihale üzerine bırakılan isteklinin değişmesi durumunda** mevcut ihale kararı ve sözleşmenin damga vergilerinin iade edilmeyeceği hususu açıklığa kavuşturulmaktadır.

(**Yürürlük tarihi:** 28.12.2023)

Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nda Yapılan Düzenlemeler :

1. Değişiklik Kanunu ile ÖTV Kanununun 5 inci maddesinde yapılan değişiklikle, serbest bölgeye yapılan teslimlerin ihracat istisnası kapsamında olmadığı hususu, Kanunda açıkça hüküm altına alınmıştır.

(**Yürürlük tarihi:** 28.12.2023)

Diğer Düzenlemeler :

1. Değişiklik Kanunu ile VUK'un geçici 33. maddesine yeni bir fıkra eklenmiştir.

Buna göre; bankalar, 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu kapsamındaki şirketler, ödeme ve elektronik para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri tarafından; geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere **2024 ve 2025 hesap dönemlerinde yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kar/zarar farkı kazancın tespitinde dikkate alınmayacaktır.**

(**Yürürlük tarihi:** 28.12.2023)

2. Değişiklik Kanunu ile Çek Kanunu'nda yapılan düzenleme ile 31.12.2025 tarihine kadar, üzerinde yazılı düzenleme tarihinden önce çekin ödenmek için muhatap bankaya ibrazı geçersiz sayılacaktır. Değişiklik öncesinde bu süre 31.12.2023 tarihinde son bulmaktaydı.

(**Yürürlük tarihi:** 28.12.2023)

3. Denizcilik sektörüne ilişkin Harçlar Kanununda bazı değişikler değişiklikler yapılmıştır. Buna göre Harçlar Kanunu'nun 98, 102 ve 107. maddelerinde yer alan "Yola elverişlilik belgesi"nin adı "Liman çıkış belgesi" olarak değiştirilmiş, liman çıkış belgelerinden alınacak harçlara, seyir izin belgelerinden alınacak harçlara ilişkin tarife oluşturulmuştur

Saygılarımızla,

RANDIMAN DENETİM YEMİNLİ MALİ

MÜŞAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş.